

Lindbackens plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår 2025–2026

1. Inledning

Denna plan syftar till att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt att främja trygghet och likabehandling för alla elever. Planen bygger på skollagen och diskrimineringslagen och gäller för perioden 9 augusti 2025–9 augusti 2026.

Planen har tagits fram genom:

- kartläggning av elevernas trygghet
- resultat från elev- och trygghetsenkäter
- föregående års utvärderingar
- personalens erfarenheter och observationer
- synpunkter från elevråd och vårdnadshavare

Skolan arbetar systematiskt med trygghet och värdegrund genom IBIS – Inkluderande Beteendestöd i Skolan. IBIS-teamet leder det främjande och förebyggande arbetet tillsammans med personal i alla arbetslag.

2. Begreppsdefinitioner

För att säkerställa tydlighet används följande definitioner:

Diskriminering

När en elev missgynnas eller behandlas sämre på grund av någon av de lagstadgade diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet

Kränkande behandling

Handlingar som kränker en elevs värdighet utan koppling till diskrimineringsgrunderna.

Mobbning

Upprepade kränkningar över tid, fysiska, verbala, digitala eller sociala.

Repressalier

Straff eller negativ behandling för att en elev anmält eller påtalat missförhållanden.

3. Föregående års uppföljning och utvärdering – sammanfattning

Under läsåret 2024–2025 fortsatte skolan att utveckla sin IBIS-struktur med fokus på trygghet, studiero och likabehandling. Arbetet bestod bland annat av gemensamma IBIS-lektioner, tydliggörande av förväntningar och reviderade matriser för beteendestöd. Personalen arbetade mer samordnat kring övergångar, rastaktiviteter och ledarskap i undervisningen. Detta ledde till ökad trygghet i flera elevgrupper, färre incidenter under raster och mer förutsägbara rutiner i vardagen.

Kartläggningar visade fortsatt behov av tydliga strukturer vid övergångar, särskilt i korridorer och matsalen, där elever upplevde stress och otrygghet. Fotbollsplanen identifierades även detta år som en återkommande riskmiljö med konflikter, otydliga fotbollsregler och behov av mer vuxennärvaro.

Utvärderingen visade också att vissa elevgrupper med utmanande beteenden behövde mer konsekvent stöd och tätare samverkan mellan undervisning, elevhälsa och vårdnadshavare. Personalens behov av fortsatt kompetensutveckling inom ledarskap, NPF-anpassningar och normmedvetet arbetssätt framkom tydligt. Ett ytterligare utvecklingsområde är att stärka samverkan mellan skola och hem, särskilt när det gäller att kommunicera förväntningar och rutiner.

Resultaten från trygghetsenkäter, rastobservationer och personalens utvärderingar har legat till grund för årets mål. Fokus för läsåret 2025–2026 blir att ytterligare förtydliga strukturer i riskmiljöer, förstärka vuxennärvaron på raster, utveckla relationellt ledarskap och säkerställa likvärdighet i arbetssätt mellan arbetslag och verksamheter.

Samtidigt uppmärksammades behov av:

- kompetensutveckling NPF och språkstörning

- stöd för elever med utmanande beteende
- utveckla samverkan med vårdnadshavare

4. Främjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en skolmiljö där alla elever känner sig trygga, respekterade och inkluderade. Arbetet är långsiktigt, förebyggande och riktar sig till alla elever oavsett bakgrund eller förutsättningar. Målet är att stärka positiva normer och relationer samt att tidigt motverka att attityder eller beteenden som kan leda till diskriminering och kränkningar får fäste i verksamheten.

Skolans främjande arbete omfattar följande insatser:

IBIS i undervisningen

Skolan arbetar systematiskt med IBIS-modellen (Inkluderande beteendestöd i skolan) i alla klasser. Genom regelbundna IBIS-lektioner konkretiseras och tränas skolans värdeord **Respekt, Ansvar och Omtänksamhet**. Lektionerna skapar en gemensam förståelse för önskade beteenden, vilket bidrar till en förutsägbar och trygg lärmiljö.

Gemensamma regler och gemensamt språk

Skolan har enhetliga och tydliga regler som gäller för alla elever och all personal:

Visa respekt – Ta ansvar – Visa omtänksamhet.

Dessa regler återkopplas kontinuerligt i undervisningen, på raster och vid övergångar för att skapa en sammanhållen struktur och en trygg kultur i hela verksamheten.

Fadderverksamhet och åldersöverskridande relationer

Fadderverksamheten stärker relationerna mellan elever i olika årskurser och bidrar till att skapa trygghet, särskilt för yngre elever. Genom gemensamma aktiviteter och regelbundna träffar utvecklas positiva förebilder, ansvarstagande och ett inkluderande klimat där alla elever känner sig sedda. Fadderlektioner i matematik har startats i några årskurser.

Elevinflytande och delaktighet

Skolan arbetar aktivt för att säkerställa att elevernas röster tas tillvara i frågor som rör trygghet och trivsel. Eleverna är delaktiga genom:

- Elevråd
- Matråd
- Fotbollsråd
- Klassråd

Genom strukturerade forum för elevmedverkan ges eleverna möjlighet att påverka sin skolmiljö, uttrycka behov och bidra till gemensamma lösningar.

Värdegrundsarbete och normmedvetenhet

I all undervisning integreras ett normmedvetet förhållningssätt där eleverna ges möjlighet att reflektera över normer, attityder och beteenden. Värdegrundslektioner och samtal används för att stärka empati, respekt för olikheter och förståelse för demokratiska värden.

Relationsskapande arbete

Alla vuxna på skolan arbetar aktivt för att bygga trygga och tillitsfulla relationer till eleverna. Närvarande, lyhörda och stödjande vuxna minskar risken för kränkningar och bidrar till en trygg grund för lärande. Relationsskapande är en central och genomgående del av skolans vardag. Lärare och fritidshemspersonal gör tillsammans en relationskartläggning varje termin i syfte att stärka relationer med elever.

Årshjul för IBIS-aktiviteter

Skolan håller på att utveckla ett årsplanerat IBIS-årshjul som säkerställer att främjande aktiviteter genomförs regelbundet, exempelvis värdegrundsövningar, gemensamma förväntningar, uppföljningar och trygghetsskapande insatser. Årshjulet ger en tydlig struktur och gör det lättare att följa upp arbetet.

Sammanfattning

Skolan arbetar främjande för att stärka en trygg, inkluderande skolmiljö:

- IBIS-lektioner i alla klasser där värdeorden Respekt, Ansvar och Omtänksamhet konkretiseras.
- Gemensamma regler: Visa respekt, Ta ansvar, Visa omtänksamhet.
- Fadderverksamhet som stärker relationer mellan elever i olika årskurser.
- Elevinflytande genom elevråd, matråd, fotbollsråd och regelbundna klassråd.
- Värdegrundslektioner och normmedvetet förhållningssätt i all undervisning.
- Relationsskapande som en grundpelare i trygghetsarbetet.

5. Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet syftar till att tidigt upptäcka och motverka risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Arbetet genomförs fortlöpande av all personal och utgår från återkommande observationer och analyser av elevernas trygghet.

5.1 Identifierade riskmiljöer

Genom trygghetsenkäter, personalobservationer och elevdialoger har skolan identifierat följande miljöer och situationer där risken för otrygghet eller konflikter är förhöjd:

- Övergångar mellan aktiviteter, exempelvis vid lektionsbyten och starten/slutet av raster.
- Matsalen, där ljudnivå och trängsel kan skapa konflikter.

- Fotbollsplanen där tävlingsmoment och oklarhet kring regler kan leda till konflikter.
- Rastområden med begränsad vuxennärvaro, där elever ibland upplever minskad trygghet.
- Situationer efter lärarbyten, då gruppdynamik och rutiner kan påverkas.

5.2 Förebyggande insatser

För att minska riskerna och stärka tryggheten i verksamheten arbetar skolan med följande strukturerade och återkommande insatser:

- Aktiva rastvärdar och schemalagd vuxennärvaro i definierade zoner för att skapa tydlighet, stöd och snabba insatser vid behov.
- Förebyggande samtal i arbetslagen och IBIS-teamet varje vecka, där personalen analyserar aktuella händelser, planerar insatser och följer upp rutiner.
- Tillgång till lärstudion för elever som behöver en lugnare och mer förutsägbar miljö under delar av dagen.
- Tydligare struktur och gemensamma regler på fotbollsplanen, inklusive överenskomna spelregler och vuxenstöd vid behov.
- Förstärkt samverkan mellan fritidshem, skola och hem, med gemensam information och samsyn kring elevers behov och trygghet.

5.3 Uppföljning av det förebyggande arbetet

Skolan arbetar systematiskt med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och säkerställa att alla elever har lika rättigheter och möjligheter. Arbetet följer diskrimineringslagens fyra steg: undersöka, analysera, åtgärda och följa upp, och genomförs kontinuerligt inom alla diskrimineringsgrunder.

Arbetet följs upp kontinuerligt genom trygghetsenkäter, elevråd, klassråd och elevhälsans genomgångar. Uppföljningen gör det möjligt att bedöma effekten av genomförda insatser och planera nya åtgärder vid behov. Skolan säkerställer därmed att aktiva åtgärder är en levande och långsiktig del av verksamheten och att alla elever bemöts med respekt, inkluderas och ges förutsättningar att lyckas.

Tabell: Skolans arbete med aktiva åtgärder per diskrimineringsgrund

Diskrimineringsgrund	Undersöka	Analysera	Åtgärder
Kön	Analys av enkäter, observationer av bemötande och talutrymme.	Bedöma om skillnader beror på struktur, gruppnormer eller undervisning.	Jämställdhetsintegrering, lika utrymme i klassrum och idrott. Mer nöjda flickor på fritidshemmet.
Könsöverskridande identitet eller uttryck	Identifiera begränsande normer, särskilt i omklädningsrum och fritidsmiljöer.	Bedöma risk för kommentarer eller förväntningar kopplade till könsuttryck.	Normkritiska övningar, flexibla omklädnings- och toalettlösningar.
Etnisk tillhörighet	Kartlägga språkbruk, konflikter och sociala mönster.	Bedöma om kränkningar har koppling till språk, ursprung eller kultur.	Insatser mot rasism, värdegrundslektioner om kulturell förståelse.
Religion eller annan trosuppfattning	Identifiera risksituationer kopplade till religiösa symboler och praktiker.	Bedöma om miljöer och undervisning ger lika möjligheter oavsett tro.	Undervisning om religionsfrihet, inkluderande schemaläggning och aktiviteter.
Funktionsnedsättning	Kartlägga hinder i lärmiljö och undervisning.	Bedöma om stöd och anpassningar motsvarar behov.	SPSM-kompetensutveckling, anpassningar i undervisning och miljö.
Sexuell läggning	Identifiera kränkande jargong eller uttryck.	Bedöma trygghet och inkludering för HBTQ-elever.	Normmedvetet arbetssätt, markering mot homofobiskt språkbruk.

Ålder	Identifiera risker mellan yngre och äldre elever.	Bedöma risker i åldersblandade miljöer.	Fadderverksamhet och rastvärdar för trygg interaktion.
--------------	--	--	---

6. Ansvarsfördelning och rutiner vid diskriminering och kränkande behandling

För att säkerställa att alla händelser tas på allvar och att utredningar genomförs rättssäkert, skyndsamt och med hög kvalitet har skolan tydliga rutiner och en fast ansvarsfördelning. Dessa gäller vid alla situationer där en elev upplever eller misstänks ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller annan kränkande behandling.

6.1. När personal får kännedom om en händelse

All personal har en lagstadgad skyldighet att agera omedelbart. Personal ska:

- stoppa situationen om möjligt
- ta hand om den utsatta eleven och skapa trygghet
- dokumentera en kort beskrivning av det inträffade
- göra en anmälan till rektor samma dag via DF-respons
- kontakta skolledning direkt vid akuta händelser

6.2. Rektors ansvar när en kränkingsanmälan inkommit

Rektor ansvarar för att huvudmannens skyldigheter fullgörs enligt skollagen och diskrimineringslagen. Detta innebär att rektor:

Startar utredning omedelbart

- Utredningen påbörjas samma dag eller senast nästföljande arbetsdag.
- Vårdnadshavare till samtliga berörda elever kontaktas samma dag.
- Elevhälsan informeras vid behov.

Säkerställer trygghet under utredningen

Rektor beslutar om omedelbara trygghetsåtgärder, t.ex.:

- ökad vuxennärvaro

- separering av elever i undervisning eller rastmiljö
- trygghetssamtal

Dessa åtgärder kan sättas in innan utredningen är slutförd.

6.3 Utredningens genomförande

Rektor leder utredningen och kan ge skolkurator i uppdrag att genomföra delar av den. Utredningen ska inhämtade information från flera källor.

Samtal med elever

- Samtal med den elev som upplever sig utsatt
- Samtal med den eller de som pekas ut
- Intervjuer med vittnen (elever och/eller personal)
- Dokumentation sker i DF-respons

Samtal med personal

Personal som har sett eller har information om händelsen intervjuas och dokumenteras.

Bedömning

Rektor analyserar underlaget och bedömer:

- om det rör sig om kränkande behandling
- om det rör sig om diskriminering eller trakasserier
- vilka åtgärder som behövs på individ-, grupp- eller organisationsnivå

6.4 Åtgärder

Åtgärder på individnivå

Genomförs av mentor, kurator, speciallärare eller annan relevant personal. Exempel:

- trygghetssamtal
- stöd i sociala färdigheter
- anpassningar i lärmiljön
- konflikthantering

- Särskild uppföljning

Åtgärder på gruppnivå

Arbetslaget genomför åtgärder som kan omfatta:

- extra värdegrundslktioner
- arbete med språkbruk, empati eller klassens kultur
- ökad vuxennärvaro
- förändringar i gruppindelningar
- tematiska insatser kring respekt och inkludering

6.5 När personal misstänks ha kränkt elev

Rektor ansvarar alltid för hela processen. Detta innebär att:

- elev och berörd personal intervjuas var för sig
- Händelsen dokumenteras i DF-respons
- rektor fattar beslut om åtgärder
- HR kontaktas vid behov av arbetsrättslig prövning

Kränkningar av sexuell karaktär

Om personal misstänks:

- rektor informeras direkt
- utredning startar samma dag
- vårdnadshavare informeras
- socialtjänst och polis kontaktas vid behov

Om elev misstänks:

- personal anmäler direkt till rektor

- rektor anmäler till socialtjänst och polis vid allvarlighetsgrad
- trygghetsinsatser prioriteras omedelbart

6.6. Kommunikation och återkoppling

Rektor ansvarar för att:

- informera vårdnadshavare samma dag som utredning påbörjas
- hålla elever och vårdnadshavare löpande informerade
- återkoppla beslutade åtgärder
- sätta tidpunkt för uppföljning (inom två veckor om inget särskilt anges)

Återkoppling sker via telefon, möten och uppföljningssamtal. Endast nödvändig information delas av integritetsskäl.

Avslut av ärende

Ett ärende avslutas när:

- åtgärderna har genomförts
- uppföljning visar att kränkningarna har upphört
- elevens trygghet är återställd

Rektor avslutar ärendet i DFrespons. Arbetslaget fortsätter följa trygghetssituationen.

7. Uppföljning och utvärdering

Samlad utvärdering av årets arbete sker i juni.

IBIS-team och elevhälsa analyserar enkäter, incidentrapporter och trygghetskartläggning.

Resultaten ligger till grund för nästa års plan.

Bilaga: IBIS-årshjul 2025–2026 (hämtat från originaldokumentet – ligger som separat bilaga).